

Atsakymas Rusijai dėl Karaliaučiaus

Vilnius, lapkričio 24 d. (LA) — „Lietuvos aidas“ perdavė JAV laikraščio „The Wall Street Journal“ Europai skirtą laidoje lapkričio 17 d. pasirodžiusius atsakus Rusijos reakcijai į Baltijos Asamblėjos pareiškimą dėl Karaliaučiaus srities. „The Wall Street Journal“ vedamajame be kita ko, sakoma: „Vidurio Europa padarytų didelę istorinę klaidą, jeigu patikėtų, kad Rusija neišklys iš demokratinio kelio. Mes manome, kad Rusija tikrai bus demokratinė, bet nebus blogai, bent jam Rusijai, jeigu Vakarai apsidraus nuo nemalonių siurprizų. Iš tikrųjų toks apsidraudimas labai padėtų“.

Buvęs Lenkijos ministras pirmininkas Jan Bielecki tame pačiame laikraščio puslapyje rašo, kad Vakarų sąjungininkai sudarė Jaltos sutartį, nes pripažino, kad Josif Stalino demokratijos apibrėžimas sutampa su jų pačių demokratijos supratimu. Dingstį sudaryti senosios Jaltos sutartį dar galima kaip nors pateisinti, o naujajai Jaltai jokių pateisinių nėra. Per Antrąjį pasaulinį karą JAV ir Didžioji Britanija neturėjo jėgų sudrausti Sovietų Sąjungą, tariamą sąjungininkę, ir išgelbėti Vidurio Europą nuo Rusijos hegemonijos. Šiandien nėra tokių sunkumų, kad Lenkija, Čekijos Respublika, Slovakija ir Vengrija nebūtų įtrauktos į Vakarų ekonomikos ir saugumo institucijas.

Rusijos argumentai, kad ji dėl to jaus grėsmę, yra visiškai tušti. NATO ir Vakarų Europos Sąjunga yra gynybinės organizacijos. Kuo daugiau karių, tuo organizacija neagresyvesnė, paprasčiausiai dėl to, kad sunku tarpusavyje susitarti.

Negalima sakyti, kad Rusija jau negresia valstyboms, kurios neseniai buvo jos kolonijos. Rusijos machinacijos, su kurių pagalba paklupdė Gruzija ir Azerbaidžaną, gerai užfiksuotos dokumentuose. Rusijos genero-

las Aleksandr Lebed, sutramdęs Moldovą, neseniai mojavo kumščiu Maskvoje ir sakė, kad Rusijos armijai neskiriama pinigų ir dėmesio. Iš tiesų ši iki dantų ginkluota armija yra didžiausia Europoje.

Lenkijoje, be abejo, sukėlė nerimą karinga Rusijos reakcija į Baltijos valstybių skundus, kad jos bijo Kaliningrado kumščio. Kai kuriais apskaičiavimais, čia Rusija laiko 200,000 karių. Jų karinis pasirengimas kelia abejonių, tačiau galima suprasti Baltijos šalis ir Lenkiją — nejauku gyventi šalia tokios parako statinės. Kaip žinoma, lapkričio 20 d., Lietuvos, Latvijos ir Estijos parlamentariai paragino suaukti tarptautinę konferenciją dėl Kaliningrado ateities. Vienas Latvijos pareigūnas pasakė, kad Kaliningradas kelia grėsmę ne tik Baltijos šalims, bet ir visų šio regiono šalių saugumui.

Maskva į tą pareiškimą reagojo žūliai, rašo „The Wall Street Journal“ Europai skirtą laidoje. Užsienio reikalų ministerija apkaltino Baltijos šalių parlamentarus kišimusi į Rusijos vidaus reikalus, anti-rusiška isterija ir neatsakingumu. Priminsime skaitytojams, kad Rusijos pareiškimė buvo sakoma: „Kaliningradas yra, buvo ir bus Rusijos dalis. Bet kokiam Rusijos suvereniteto pažeidimui bus duotas ryžtingas atkirtis“.

Šalis, kuri su tokiu žūliu reaguoja į teisėtą kaimynų susirūpinimą dėl pernelyg didelės kariuomenės koncentracijos pasienyje, tikrai negali kelti pasitikėjimo Maskva neslepia savo hegemonistinių ambicijų, visada, kai išgrįsta skunda, darosi pikta kaip meška. Reikia tikėtis, kad Vakarų vadovai atkreips į tai dėmesį, kaip ir p. Bielecki, jeigu jie nori kad Vidurio Europa būtų saugesnė negu prieš Antrąjį pasaulinį karą, rašo „The Wall Street Journal“.

Seimas ragina taikiai spręsti konfliktą Čėčėnijoje

Vilnius, gruodžio 1 d. (Elta) — Šiandien Lietuvos Seimas vieningai priėmė pareiškimą „Dėl

Septynios opozicinės frakcijos kreipiasi į Europos politines partijas

Vilnius, gruodžio 1 d. — Kreipimasi į Europos politines partijas dėl įvykių Čėčėnijoje paskelbė ir septynios opozicinės partijos Seime. Jie kreipiasi į jas, „kviesdami tiesiogiai ir per savo šalių vyriausybes paveikti Rusijos vyriausybę, kad būtų nutraukti prievartos veiksmai prieš Čėčėnijos Respublikos valdžią ir ją remiančius gyventojus. Būtina siekti taikaus reguliavimo derybų keliu“, baigia pareiškimą Lietuvos Tautininkų Sąjunga, Lietuvos Demokratai Partija, Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjunga, Lietuvos Krikščionių Demokratai Partija, Lietuvos Socialdemokratų Partija ir Tėvynės Sąjunga — Lietuvos konservatoriai.

įvykių Čėčėnijoje“. Pareiškimė sakoma. „Pastarųjų savaitių įvykiai Čėčėnijoje, atkreipę pasaulio visuomenės dėmesį, šiomis dienomis pasiekė kulminaciją — vyksta mušiai Grozny ir kituose respublikos miestuose, žūsta taikūs gyventojai. Pasaulio informacijos agentūrų duomenimis, susirėmimuose dalyvauja Rusijos kariškiai ir karinė technika. Lietuvos Respublikos Seimas, giliai apgailestaudamas dėl tokios įvykių Čėčėnijos raidos, kviečia nedelsiant nutraukti kraujo liejimą ir tik taikiais būdais spręsti ginčijamas problemas. Seimas kreipėsi į Rusijos Federacijos Federacinę Tarybą, Valstybės Dūmą, kviesdamas dėti visas pastangas derybų keliu sustabdyti karinį konfliktą. Mes raginame tarptautines organizacijas — visų pirma ESBK (Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos) institucijas ir Europos Tarybą — skubiai pasiųsti tarptautinius stebėtojus į Čėčėniją ir užkirsti kelią kraujo praliejimui, žmogaus teisių pažeidimams ir naujam karo židiniui atsirasti“.

Antrą dieną iš eilės nepažymėtai lėktuvais yra bombarduojami Čėčėnijos sostinės Grozny pakraščiai, sunaikinti valdžios lėktuvai kariniame aerodrome, bombarduojamas ir sostinės aerodromas. Nuotraukoje Čėčėnijos savanoris eina pro degantį lėktuvą subombarduotame kariniame aerodrome. Maskva dabar derasi dėl 70 rusų įkaitų, kuriuos čėčėnai paėmė praėjusį savaitgalį, jiems sėkmingai atėmus sostinės puolimą. Čėčėnija siūlo juos atiduoti geruokai, jei Maskva atsisakys Jelcino ultimatumo atvirai pulti Čėčėniją ketvirtadienį, 6 val. ryto, jei Čėčėnijos valdžios daliniai nepriims Rusijos reikalaujamų paliaubų. Čėčėnijos savanoriai ginasi nuo Rusijos remiamų sukilėlių, norinčių nuversti demokratiškai išrinktą Čėčėnijos valdžią.

Ne visos narės nori plėsti Europos Sąjungą

Bruselis, lapkričio 23 d. (AFP) — Šešių buvusių Varšuvos pakto šalių vadovai nebus pakviesti į gruodžio 10-11 dienomis Essen (Vokietijoje) vyksiantį Europos Sąjungos viršūnių susitikimą, pranešė vienas Europos Sąjungos pareigūnas. Toks pareiškimas — tai smūgis valstybėms, kurios tikėjosi greitai būti priimtos į Europos Sąjungą.

Šešios valstybės — Bulgarija, Čekija, Lenkija, Rumunija, Slovakija, ir Vengrija — tikėjosi, kad į Essen jas pakvies Vokietijos kancleris Helmut Kohl. Tuo labiau, kad Vokietija, dabar pirmininkaujanti sąjungai, pati nori, kad Sąjunga būtų plečiama.

Tačiau Vokietijos entuziazmui smarkiai pasipriešino kitos

Sumažėjo Lietuvos valstybinių laktų paklausa

Vilnius, gruodžio 1 d. (Elta) — Po serijos sėkmingų Lietuvos valstybinių skolinimosi laktų (obligacijų) varžytinių Lietuvos Banke, kai paklausa šioms vertybinėms popieriams gerokai viršydavo pasiūlą, keturioliktosios jų emisijos varžytinėse paraiškų gauta perpus mažiau už emisijos vertę.

Iš viso lapkričio 30-sios varžytinėse buvo siūloma išgyti obligacijų už 42 milijonus litų. Šių vertybinių popierių terminas — 45 dienos. Finansų ministerijos nustatyta maksimali metinių palūkanų norma — 20%. Gauta 13 paraiškų už 20,508 milijonus litų. Pasiūlyta didžiausia metinių palūkanų norma buvo 20%, mažiausia — 14.95%. Paraiškų buvo patenkintos pagal maksimalią 20% metinių palūkanų normą.

Šiuo metu jaučiama, kad galimų pirkėjų rinka jau „pasisotino“. Be to, antrinėje jų rinkoje, t.y. per Nacionalinę vertybinių popierių biržą, šiais vertybiniais popieriais iš esmės neprekiuojama — jiems nėra nei pasiūlos, nei paklausos. Kitos jų varžytinės Lietuvos Banke įvyks gruodžio 6 dieną. Jame bus pasiūlyta 35 milijonų litų vertės valstybinių skolinimosi laktų emisija.

ES šalys, ypač Prancūzija ir Ispanija. Prancūzija, kurioje ūkininkų organizacijos yra labai įtakingos, nenori, kad sąjunga būtų plečiama ir Rytus, kol ji aiškiai neapskaiciuos, koks bus poveikis, šešias intensyvaus žemės ūkio šalis integruvus į bendrą sąjungos agrarinę politiką.

Ispanija yra svarbiausia Pietų Europos valstybių interesų gynėja. Šios šalys susirūpinusios, kad plėtimasis ir Rytus nevyktų ryšių su Viduržemio regionu sąskaita.

Tokia šių dviejų valstybių nuostata yra svarbi vien jau tuo, kad po Naujųjų metų sąjungos pirmininkavimą perims Prancūzija, o dar po pusės metų — Ispanija. Jos tikrai ims žlugdyti plėtimosi ir rytus idėją.

Italijoje pasirašyti bendradarbiavimo lengvinantys dokumentai

Roma, gruodžio 1 d. (Elta) — Antrąją vizito dieną Italijoje Lietuvos delegacijos nariai daugiausia laiko skyrė susitikimams su verslininkais, o užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pasirašė du svarbius Lietuvos dokumentus.

Konkrečias galimybes Lietuvos ir Italijos ekonominiam bendradarbiavimui atveria Lietuvos užsienio reikalų ministro Povilo Gylio ir Italijos užsienio reikalų ministro pavaduotojo Franco Rocchetta ketvirtadienį pasirašyta dvišalė Investicijų skatinimo ir apsaugos sutartis. Ji suteikia garantijas Italijos kapitalui, kuris ateina į Lietuvą. Lietuva tapo patrauklesnė verslininkams. Pasak Povilo Gylio, tai svarbiausia sutartis su Italija po bendrosios politinės sutarties.

Romoje taip pat pasirašytas ketinimų protokolai dėl kultūrinio bendradarbiavimo. Vilniaus universiteto rektorius Rolando Pavilionio nuomone, sutartis dėl kultūrinio bendradarbiavimo turėtų būti pasirašyta per pusmetį, o tai — papildomos investicijos mokslui ir menui, didesnės finansinės parama, geresnės galimybės bendrauti abiejų šalių mokslininkams ir menininkams.

cūzija, o dar po pusės metų — Ispanija. Jos tikrai ims žlugdyti plėtimosi ir rytus idėją.

Lapkričio 23 d. Vokietijos kancleris Kohl pirmą kartą po rinkimų parlamente išdėstė savo politikos principus. Jis pasakė norįs, kad Europos Sąjungos viršūnių susitikime Essene būtų susitarta dėl Rytų Europos valstybių integravimo strategijos. Jo manymu, Europos Sąjungos ir NATO plėtimas tarpusavyje yra susijęs.

Helmut Kohl pasakė, kad jo vyriausybės svarbiausias uždavinys ateinančiais ketveriems metams — politškai suvienyti Europos Sąjungą, nes tai yra „gyvybiškai svarbu Vokietijai“. ES turės tobulinti savo institucijas, kad galėtų veikti kuo efektyviau, ypač užsienio politikos ir saugumo srityse, sakė Kohl.

„Vokietijos vyriausybė ateinančiais metais intensyviai dirbs, kad galų gale būtų įveiktas Europos susiskaldymas ir ilgam garantuota taika bei laisvė“, sakė Helmut Kohl Vokietijos parlamentui.

Darbo užmokestis Lietuvoje

Vilnius, lapkričio 29 d. (Elta) — Statistikos departamento duomenimis, per spalio mėnesį vidutinis darbo užmokestis Lietuvoje padidėjo 4 proc., minimalus gyvenimo lygis — 10 proc. ir sudarė atitinkamai 386.52 litas bei 55 litas. (Pagal oficialų kursą 1 litas yra lygus 0.25 JAV dolerio).

Spalio mėnesį Lietuvoje infliacija sudarė 2.8 procento. Taigi atlyginimai padidėjo beveik pusantro karto labiau negu infliacija.

Statistikos departamento duomenimis, spalio mėnesį labiausiai padidėjo valstybiniame sektoriuje dirbančių žmonių vidutinis darbo užmokestis — 5.5 procentais.

Kaip ir ankstesniais mėnesiais, spalį Lietuvos geriausi buvo piniginio tarpininkavimo sferos darbuotojų atlyginimai. Jų atlyginimų vidurkis sudarė 1,122.20 litų.

Spalio mėnesį mažesnius už vidutinį atlyginimą gavo žemės ūkio, švietimo, sveikatos ir socialinio aprūpinimo sferų darbuotojai.

Konservatoriai: Teisinė reforma vykdoma nenuosekliai

Vilnius, gruodžio 1 d. — Ketvirtadienį Seimo rūmuose Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) atstovai Seime suorganizavo spaudos konferenciją, praneša Seimo opozicijos atstovė spaudai Rasa Rastauskienė.

Seimo narys Vidmantas Žiemelis kalbėjo, jog Seimo patvirtinti teisinės reformos metmenys nėra nuosekliai vykdomi. Metmenyse buvo numatyta, kad reforma vyks dviem etapais. Pereinamajame laikotarpyje turėjo būti paruošta teisinė bazė, o po to vykdoma pati teisinė reforma, tačiau Žiemelio nuomone, buvo nepakankamai paruoštas parengiamasis laikotarpis, abu šie etapai susimaišė, todėl kitais metais, kai pradės veikti naujai sukurti teismai, gali kilti įvairių nesklaidumų, netgi „kataklizmų“.

Vidmantas Žiemelis paaikškino, kodėl nebuvo dalyvaujama Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyryje. Pasak jo, naujasis Aukščiausiasis Teismas yra formuojamas dar nesibaigus iki šiol veikusios teismo įgaliojimų laikui, todėl buvo kreiptasi į Konstitucinį teismą su prašymu ištirti, ar Seimo priimtas sprendimas dėl Aukščiausiojo Teismo paleidimo neprieštarauja Konstitucijai. Konstitucinis Teismas kol kas šio paklausimo negrąžinėjo.

Seimo narys V. Žiemelis taip pat sakė, kad nors ir formuojama nepriklausoma trečioji valdžia, skiriant teisėjus buvo laikytasi partinio principo. Jis pažymėjo, kad pagal Teismų įstatymą, kandidatūrą turėjo pateikti Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, tačiau ši nuostata buvo pakeista ir šią teisę prisiėmė prezidentas. Žiemelis nurodė, jog Teismų įstatymas bei Konstitucijos 112 straipsnis, kuriame sakoma, kad „dėl teisės paskyrimo, paaugstinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų Respublikos prezidentui pataria specialii įstatymo numatyta teisėjų institucija“, pažeistas ir skiriant Apeliacinio bei apygardų teismų teisėjus, kadangi atrenkant kandidatūras įstatyme numatyta patariamoji Teisėjų Taryba, kuris vis dar nesuformuota.

Vidmantas Žiemelis išdėstė tokius šiuo metu vykdomos reformos bruožus: neperžiūrėti ir nepataisyti galiojantys įstatymai, ypač teisėjų įstatymą, pataria specialii įstatymo numatyta teisėjų institucija“, pažeistas ir skiriant Apeliacinio bei apygardų teismų teisėjus, kadangi atrenkant kandidatūras įstatyme numatyta patariamoji Teisėjų Taryba, kuris vis dar nesuformuota.

Vidmantas Žiemelis išdėstė tokius šiuo metu vykdomos reformos bruožus: neperžiūrėti ir nepataisyti galiojantys įstatymai, ypač teisėjų įstatymą, pataria specialii įstatymo numatyta teisėjų institucija“, pažeistas ir skiriant Apeliacinio bei apygardų teismų teisėjus, kadangi atrenkant kandidatūras įstatyme numatyta patariamoji Teisėjų Taryba, kuris vis dar nesuformuota.

Piketas prie Rusijos ambasados Vilniuje

Vilnius, gruodžio 1 d. (Elta) — Šiandien Vilniuje, prie Rusijos Federacijos ambasados įvyko piketas. Į jį susirinkę Čėčėnijos remimo štabo pakviesti vilniečiai pareiškė protestą prieš Rusijos agresiją Čėčėnijos Respublikoje. Piketuotojai reikalavo, kad Rusija pripažintų šios šalies nepriklausomybę. Kalbėjusieji — rašytojas Eugenijus Ignatavičius, poetė Marytė Kontrimaitė, Nepriklausomybės partijos atstovs S. Lisauskas bei kiti — pareiškė solidarumą su didvyriška čėčėnų tauta, kreipėsi į Rusijos vadovus, kviesdami sustabdyti agresiją bei spręsti visus klausimus taikiai, derybose.

mai, juose daug išimčių, prieštaravimų, galimybių korupcijai, ypač privatizavimo ir verslo srityse. Jis informavo, kad Tėvynės Sąjunga yra nutarusi peržiūrėti egzistuojančius įstatymus ir pasiūlyti pataisas, kurios sumažintų kyšininkavimo galimybes. Jis taip pat siūlė papildyti įstatymus taip, kad būtų sugriežtinta atsakomybė už kėsinimąsi į teisėjo, prokuroro, policininko, liudytojo gyvybę, sveikatą, turta, pasisakė už kontroliuojančios struktūros, kuri išaiškintų nesąžiningus asmenis teisės saugos institucijose sukūrimą, bei įteisinti prisiėmusių teismą, nagrinėjant svarbias organizuoto nusikalstamumo bylas.

Seimo narys Egidijus Jarašiūnas pastebėjo, kad teisinė reforma turėjo būti pradėta nuo esamos padėties įvertinimo, esamų teisinių aktų inventarizavimo, tačiau tai iki šiol nepadaryta, nėra aiškiai pasakyta, kurie įstatymai galioja, kurie — ne. Jis taip pat išsakė neigiamą požiūrį į tai, kad atliekami tik teisinių institucijų struktūriniai pakeitimai, o pačių teisės normų, teisinio reguliavimo būdų ir metodų pakeitimai atsidūrė antroje vietoje. Seimo nario nuomone, struktūriniai pakeitimai turi vykti kartu su darbo metodų, požiūrio į darbą pakeitimu — svarbiausia sukurti efektyviai veikiančią sistemą, pats sistemos kūrimas neturėtų būti savitiksliis. E. Jarašiūnas pabrėžė, kad skiriant žmones į teisės saugos institucijas turi būti atsižvelgiama į tris savybes: profesionalumą (profesinė savybė), savarankiškumą (valios savybė) — teisingumo užtikrinimas negali būti įtakojamas vienos ar kitos pusės) bei sąžiningumas ir padarumas (moralinės savybės).

Seimo narys S. Vėlyvis pako mentavo Tėvynės Sąjungos teisės komitetų koordinacinės tarybos paruoštą kreipimąsi į Lietuvos teisininkus. Jame sakoma, kad teisininkas, kur jis bedirbtų, privalo būti teisingumo ir įstatymo saugotojas, neatstovaujantis vienai partijai ar atskirai žmonių grupei. Teisininkai raginami sąžiningai atlikti savo pareigą ir dirbti Lietuvos valstybei, nepriklausomai nuo jų pažiūrų.

Atsakydami į klausimus dėl minėto dokumento, konferencijos dalyviai sakė, jog konservatoriai norėtų, kad Lietuvoje formuotųsi kitokios, negu dabar politinio gyvenimo tradicijos — net ir pasikeitus valdančiai daugumai, teisinės institucijos turėtų dirbti stabiliai, o šių institucijų pareigūnai turėtų jaustis nepriklausomi.

KALENDORIUS

Gruodžio 2 d.: Liucijus, Skirmantas, Skirmantė, Gėrutis. 1862 m. gimė poetas Jonas Mačiulis-Maironis. 1851 m. gimė Ateitininkų organizacijos steigėjas Pranas Dovydaitis.

Gruodžio 3 d.: Šv. Pranciškus Ksaveras, kunigas (1506-1552); Vingra, Girutis, Lapūnė.

Redaktorė Irena Regienė

V PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ KALNŲ SLIDINĖJIMO VARŽYBOS

V Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynių organizacinio komiteto nutarimu ir pavidimu, pranešame, kad V PLSŽ-nių kalnų (alpinistinio) slidinėjimo varžybos vyks 1995 m. vasario 23 ir 24 d., Blue Mountain Ski Resort, Collingwood, Ontario, Kanadoje, 140 km į šiaurę nuo Toronto.

Varžybas vykdo Š. Amerikos Lietuvių Fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga. Technišką pravedimą atlieka ŠALFAS-gos Slidinėjimo komitetas, talkinant Toronto lietuvių sporto klubams.

Programoje — slalomas ir didysis slalomas, šiose klasėse: a) jaunių 18 m ir jaunesnių, b) vyrų 19-34 m. imtinai, c) vyrų senjorų 35-49 m. imtinai, d) vyrų veteranų 50 m. ir vyresnių, e) mergaičių 18 m. ir jaunesnių, f) moterų 19-34 m. imtinai ir g) moterų senjorų 35 m. ir vyresnių.

Klasifikacija — pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės slidinėjotojai iš visų pasaulio kraštų. Dalyvių skaičius neapribojamas.

Dalyvių registracija atliekama iki 1995 m. vasario 10 d. imtinai, pas varžybų vadovą, ŠALFAS-gos Slidinėjimo komiteto pirmininką Rimą Kulia-

va, šiuo adresu; Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4, Canada.

Telefonas 416-766-2996. Fax — 416-768-9843.

Reikalui esant, papildomi kontaktai: Vytenis Čiurlionis, ŠALFAS Slid. Komiteto vicepirm., 19755 Upper Tearrace Dr., Euclid, OH 44117, USA. Tel. 216-481-1525. Fax: 216-943-4485.

Audrius Šileika, ŠALFAS-gos Centro valdybos pirm., 150 Colbock St., Toronto, Ont. M6G 1V7, Canada. Tel. 416-767-6520. Fax. 416-760-9843.

Smulkios informacijos prašomos visiems ŠALFAS-gos klubams ir, kiek mums įmanoma, kitų kraštų lietuvių sporto organizacijoms, etc. Tikimės, kad V PLSŽ-nių Org. k-tas painformuos mums nepasiekiamus taškus.

Visi suinteresuotieji, dėl informacijų prašomi kreiptis į savo krašto lietuviškas sporto organizacijas ar tiesiai į rengėjus.

Šios varžybos yra pradžia V PLSŽ-nių, kurios, apimančios 25 sporto šakas, kaip jau žinome, vyks 1995 m. liepos 30 — rugpjūčio 5 d. Lietuvoje.

ŠALFAS-gos Centro valdyba

Futbolas Čikagoje

LFK „LITUANICOS“ ŽINIOS

Jau trumpai rašėme apie sėkmingą šių metų „Lituanicos“ metinį pokylių, lapkričio 19 d. vykusį Lietuvos centro didžiojoje salėje, Lemonte. Tai buvo linksmas ir smagus renginys, kurio gausūs lankytojai ilgai nepamirš.

Čia dar norisi sužymėti klubo loterijos laimėtojus. Didžiausią laimėjimą — 250 dol. nusinėšė G. Bielskus. 150 dol. laimėjo V. Petkus, 100 dol. — A. Glavinškas, o 50 dol. — G. Brazaitis. Reikia pažymėti, kad G. Bielskus, o taip pat ir A. Glavinškas savo laimėjimus paskyrė „Lituanicos“ klubui.

Klubo valdyba labai dėkinga buvusiam pirmininkui Vytui Miceikai už paaukotus gerumus ir Vincei bei Carol Petrošiams už gėles stalų papuošimui, o gausiems svečiams — už dalyvavimą.

Informacinis „Lituanicos“ leidinėlis

Ir šiemet klubas išleido gražų informacinį 24 puslapių leidinėlį. Arti pusė leidinio skirta informacijai, rašiniams bei nuotraukoms apie klubo veiklą, o kita pusė sveikinimams, reklamai. Leidinį redagavo Ed. Šulaitis; nuotraukos P. Bielskaus, Ed. Šulaičio, Z. Degučio. Spausdino M. Mor-kūno spaustuvė, Čikagoje.

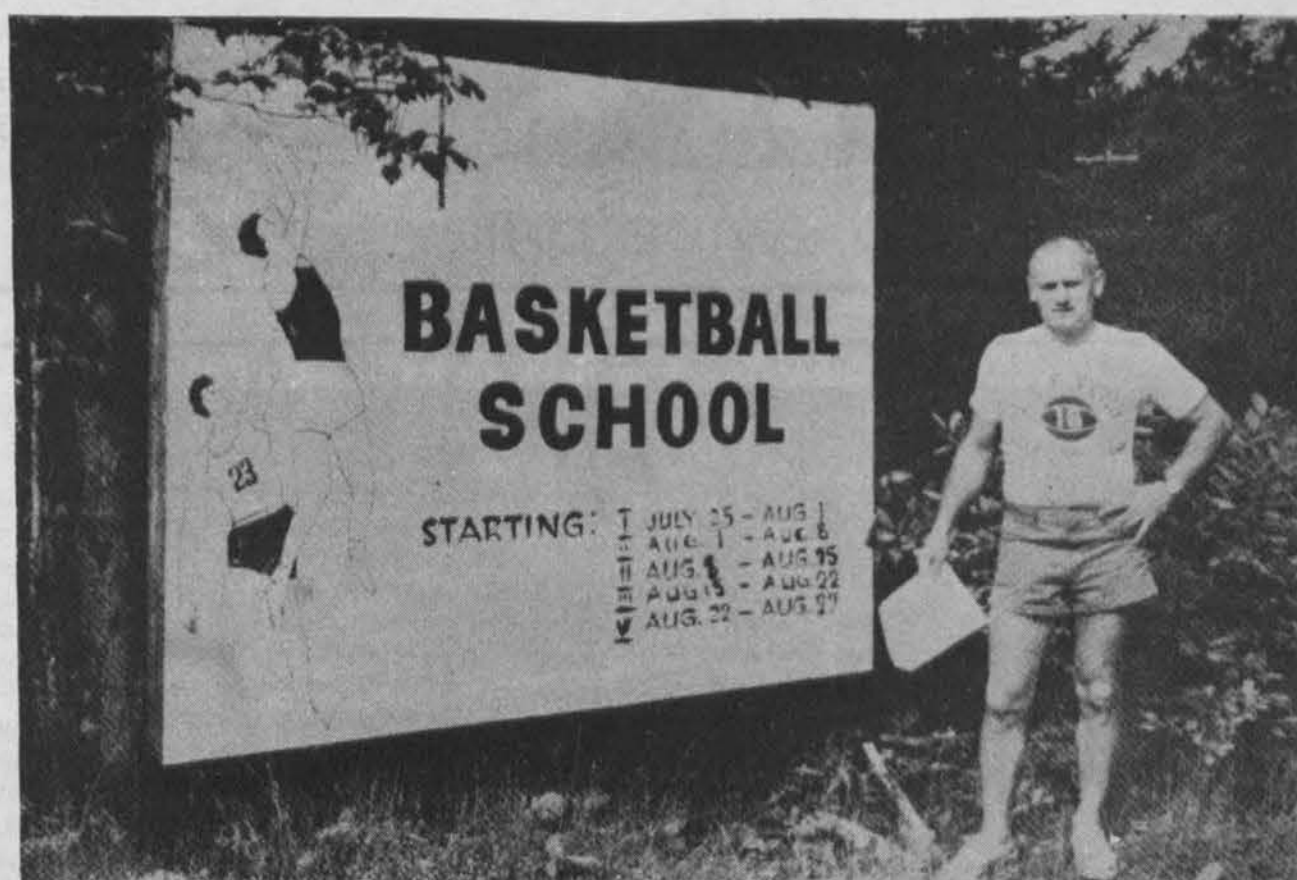
Gerai įvertinti žaidėjai

„Lituanicos“ vyrų pirmosios komandos žaidėjas Virgis Žuromskas, studijuojantis St. Xavier universitete ir žaidžiantis jo futbolo rinktinėje, buvo pažymėtas kaip „Player of the Year“ Čikagos ir apylinkių „Collegiate Athletic Conference“ vadovybės. Taigi jis buvo

„Lituanicos“ futbolo klubo veteranas — žaidėjas ir treneris H. Gavėnia, klubo metiniame pokilyje, š.m. lapkričio 19 d. vykusiam Lemont, IL, gėrisi jam įteikta dovana už ilgametę veiklą. Kairėje — dovana įteikęs klubo pirmininkas A. Glavinškas, dešinėje — vakaro programos vedėja Irena Žukauskienė.

Nuotr. Ed. Šulaičio

Mamertas Duliūnas, krepšinio mokyklos iniciatorius ir pagrindinis jos vadovas.

SUDIEV, MAMERTAI

Lapkričio 16 d. Wasagoje, netoli Toronto, besodindamas eglutę, suklupo ir už kelių minučių mirė Mamertas Duliūnas, sulaukęs 71 metų amžiaus. Iš tų 71 metų, daugiau negu 50 metų jis pašventė lietuviškam sportui ir Toronto „Vyčio“ klubui. Krepšinį jis jau žaidė už Tauragės ir Marijampolės gimnazijų komandas. Vėliau po karo, atsidūręs Kemptene, tuoj pradėjo organizuoti krepšinio varžybas. Netrukus ten įsikūrė garsusis „Šarūno“ sporto klubas, kurio krepšinio komandoje legionio komanda Monaco tarpautiniame turnyre. Tame turnyre ta legio komanda nugalėjo Paryžiaus Stade Francias komandą su buvusiu Lietuvos rinktinės žaidėju Mykolu Ruzgiu 38:29 ir finale įveikė Monaco komandą 31:29.

Vienas iš pirmųjų išemigravęs į Kanadą, jis atsidūrė Toronte. Tuoj įsijungė į Toronto „Vyčio“ klubo veiklą, kaip krepšininkas, jaunučių treneris ir vadovas. 1954 m. ŠALFAS-gos metinėse žaidynėse Mamertas su „Vyčio“ krepšinio komanda pasipuošė meistro titulu, krepšinio varžybų finale nugalėję New Yorko

„Atletų“ klubą. 1968 metais rugpjūčio 1 d. Wasagoje Duliūnas įsteigė ir atidarė Krepšinio mokyklą, vėliau pavadintą Krepšinio stovykla. Jis tai mokyklai vadovavo ir kartu dirbo kaip instruktorius. Pirmoje stovykloje, kuri tęsėsi tik vieną savaitę dalyvavo 26 krepšininkai. Paskatintas pirmo pasisekimo, Duliūnas sekančią stovyklą suorganizavo trijų savaičių joje dalyvavo 47 krepšininkai. Ta krepšinio stovykla veikė 11 metų, joje instruktoriais dirbo Pranas Čekauskas, buvęs žymus krepšininkas, A. Klimas, amerikietis H. Singleton, pats Mamertas Duliūnas ir keletas kitų. Per 11 metų stovyklą lankė 1,200 krepšininkų, dauguma jų iš Toronto „Vyčio“, Hamiltono „Kovo“ ir New Yorko „Atletų“ klubų.

Mamertas Duliūnas užaugino du sūnus — Arūną ir Ričardą. Jie abu yra aktyvūs „Vyčio“ klubo nariai, o Ričardas dar tebežaidžia pirmoje komandoje. Abu turi jaunas šeimas ir po dvi dukras.

Pažįstu Mamertą dar nuo Marijampolės laikų. Daug kartų teko kietai prieš jį kovoti krepšinio aikštėje, bet iki šių dienų likome geri draugai. Juk jis buvo toks mielas draugiškas, atviras.

Nuliūdę liko sūnūs ir jų šeimos, liūdi Toronto „Vyčio“ klubas ir visa ŠALFAS sąjunga.

V. G.

LIETUVAIČIAMS NESISEKĖ

Lapkričio mėnesį JAV-se lankėsi taip vadinama „Lietuvos krepšinio vyrų klubų rinktinė“, treniruojama žymaus trenerio Vlado Garasto. Jie čia žaidė 4 rungtynes — 1 laimėjo prieš Valparaiso, Indianoje, universitetą, o 3 pralaimėjo prieš University of Houston, prieš SW Missouri State universitetą ir prieš University of Kentucky.

Rungtynes prieš University of Houston teko stebėti. Rungtynės buvo geros, tik vienas (iš trijų) teisėjų labai šališkai teisėavo ir už baudas pašalino 4 pagrindinius lietuvių žaidėjus. Dar 2 minutėms likus, lietuviai pirmavo 6 taškais, bet atsarginiams žaidžiant, Houston išlygino ir rungtynės baigėsi 91:91. Garastas nenorėjo daugiau į aikštę eiti, motyvuodamas, jog tai draugiškos rungtynės, bet „valdžia“ nutarė, kad rungtynės vyksta

išrinktas šios kolegijų ir universitetų lygos komandų geriausių žaidėjų. Kitas šio universiteto rinktinės žaidėjas, irgi atstovaujantis „Lituanici“ — Gytis Kavaliauskas pateko į lygos „All-Star“ rinktinę.

E. Š.

vadovaujantis NCHA taisyklėmis, o šios taisyklės pramato 5 minučių pratęsimą. Viršai-kyje University of Houston laimėjo 105:100. Kitą dieną vienas iš Univ. of Houston vadovų atspiraše lietuvių už tokį šališką teisėjavimą... University of Houston metė 39 baudas, lietuviai — 17.

Pateikiame visų šio apsilankymo JAV-se žaidynių rezultatus.

Lapkričio 18 d. susitikime su Houston universiteto komanda, Hofheinz paviljone, laimėjo šeiminkai 105:100.

Lapkričio 19 d., Springfield, MO, Hammonds center vykusiose rungtynėse laimėjo SW Missouri State universitetas 87:58.

Lapkričio 21 d. susitikime su Valparaiso universitetu, Indianoje, laimėjo lietuviai 76:73.

Lapkričio 22 d. Rupp Arena, Lexington, vykusiose žaidynėse su University of Kentucky, laimėjo šeiminkai 114:81.

R. Gaška

• Ar jau atnaujinate „Draugo“ prenumeratą kitiems metams?

ŽYGIS Į CAPE HORN KYŠULĮ

ELTA praneša, kad pirmadienį, lapkričio 28 d. iš Maskvos į Buenos Aires išskrido du klapėdiečiai buriuotojai — „Lietuvos ryto“ žurnalistas Gediminas Pilaitis ir architektas Ričardas Ramanauskas. Argentinos sostinėje jie papildys „Aurabank“ jachtos igulį ir drauge su profesionaliu jūrininku burlaivio kapitonu klapėdiečiu Jonu Limantu bei buriuotoju kauniečiu Linu Ivanušku išplaukė į rizikingą žygį. Vyrų tikisi Magelano sąsiauriu aplaukti Ugnies žemę ir pasiekti paslaptį Horno kyšulį.

Kiek žinoma, šis kelias —

STATOMAS FUTBOLO STADIONAS PO STOGU

Lietuvos sporto žurnaliste Roma Griniūtė „Lietuvos aidą“ š.m. lapkričio 10 d. laidoje rašo, kad Vilniuje, Šeškinės rajone, tarp dviejų kapinių (vietos nebe galima pakeisti) statomas futbolo stadionas po stogu. Jo užsakovas Valstybinė respublikinė sporto renginių valdyba. Anadien su šios valdybos viršininko pavadoju Mykolu Kačkanu susitikome toje statybvietėje. Jis ją kuruoja nuo pat pradžių, bet kada bus pabaiga, dar nežino. „Jeigu būtų užtekėtinai pinigų, 1996 metais galėtume švesti ne šiaip sau įkurtuves, bet tikrai visų darbų pabaigą“.

Statyba finansuojama iš valstybės biudžeto, o šių metų biudžetas apverktinas. Tad ir šiai statybai tik ašaros. „Ką padarysi, — nekeli balso Mykolas Kačkanas. — Džiaugsimės, jeigu šiemet užteksim lėšų stogui sutvarkyti. Jį (12 tūkst. kvadratų) uždengėme prieš dvejus metus, bet geležinės konstrukcijos juda. Atsitaro plyšių, juos reikia žutbūt užtaisyti. O paskui imtis kitų darbų. Sustabdyti statybą joki būdu negalima. Tada gali nę stogo nelikti — išnešios. Dabar pastatas dieną naktį saugomas. Į jį jau sudėti nemaži pinigai. Kiek? Tiksliai sunku pasakyti. Pradėjome statyti dar už rublius, paskui buvo talonai, dabar litai...“

Dengtojo futbolo stadiono statyba pradėta 1989 metais. Kad ji būtų pabaigta, pasak M. Kačkanos, reikia apie 20 mil. litų, „beveik tiek, kiek čia jau sudėta ir kiek kainavo dirbtinė aikštės danga (viską sykiu paėmus)“.

Toji danga — vokiečių gamybos — „Bassfoturf“, žalia, kaip tikra žolė, tik standesnė. Mykolas Kačkanas buvo atsivežęs kvadratėlį parodyti. Ja užkloti aikštę būsią visai nesudėtinga, o reikalui esant surinkti — taip pat.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV.....	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu.....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

neapaprastai pavojingas. Jame nuolat siaučia permainingu kryptį vėjai, grūmiasi Atlanto ir Ramiojo vandenynų keliamų potvynių srovės, šelsta bangos.

Buriuotojai įsitikinę, kad žygis su jachta aplink pasaulį nėra pilnavertis, jei liko neapilaukti du labiausiai nutolę kyšuliai — Gerosios Vilties ir Horno.

Praejusio žygio aplink pasaulį metu visi keturi buriuotojai Gerosios Vilties kyšulį aplaukė. tad liko tik Hornas.

Maždaug gruodžio 10 dieną anglų pastatyta, Olandijoje pirktą 9 metrų ilgio jachtą „Aurabank“ iškels bures ir Atlan-

to vandenimis pasuks Pietų ašigalio link. Burlaivis aprūpintas būtinomis saugios navigacijos ir ryšio priemonėmis.

Maždaug tuo pačiu metu iš Ramiojo vandenyno pusės į Magelano sąsiaurį tikisi iplaukti ir kita Lietuvos jachta, vadovaujama kauniškio kapitono Igno Minioto.

Sakoma, kad prieš Antrąjį pasaulinį karą tokį žygį padarė būsimieji Lietuvos jūrų kapitonai, plaukioję mokomaisiais suomių laivais. Bet jachtos su Lietuvos valstybine vėliava uolėti Horno krantai dar nėra matę.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimul** (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta. ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antrd. 9 v.v. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo
nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

VOKIEČIAI APIE LIETUVĄ

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Trumpai vokiečių spauda pažymėjo lapkričio 6 d. geležinkelio tilto per Bružlės upelį išsprogdinimą, trumpom žinutėm ji paminėjo Ignalinos jėgaines grėsmę.

Žymiai daugiau dėmesio šiems įvykiams parodė radijas bei Vokietijos televizija dienos ir vakarinėse žiniuose pranešdama paskutines žinias iš Lietuvos, filmuodama Ignalinos jėgaine, Lietuvos policiją, žygiuojančią su skydais prie jėgainės, statant prie kelio į jėgaine „Stop – Policija“ ženklą.

Visuomet gerai informuotas mūsų tėvynės įvykiais, Rytprūsių vokiečių savaitraštis „Das Ostpreussenblatt“ lapkričio 12 d. pirmame puslapyje išspausdino Petro Fisherio pranešimą, kad Karaliaučiaus – Maskvos geležinkelio ruože buvo išsprogdintas tiltas. Autorius rašė, kad iki šiol tyla dengė šią Baltijos valstybę, tad netikėtas sprogdymas buvo tikrai didelė staigmena. Gan tiksliai autorius rašo, kad sprogimas įvyko tik 36 km nuo Vilniaus (vokiečiai mūsų sostinę visuomet rašo „Wilna“), o sprogstamos medžiagos jėga palietė net per 200 m esančius namus.

Be abejo, ir „Draugo“ skaitytojai šią žinią plačiai komentavo. Tačiau taip pat idomūs yra ir vokiečių komentarai, pirmiausia, metant šešėlį į politinę pusę. Tris priežastis meta vokiečiai: 1. Spalio revoliucijos sukaktį, taigi rusų darbą; 2. sprogdinimą įvykdė ekstremis-

tinė Lietuvos dešinioji grupė, norėdama atkreipti dėmesį į pavojingą Rusijos kariuomenės tranzitą iš Karaliaučiaus; 3. lenkų darbą, norint sujausti Lietuvos – Lenkijos sutartį ir santykius.

Kodėl P. Fisher įjungė lenkų klausimą, man yra labai aišku, kadangi „Das Ostpreussenblatt“ niekuomet nerodė daug simpatijų lenkam.

Tos pačios savaitės pranešime iš Varšuvos Robertas Ehmke rašo, kad Lenkija stipriai remia užsienyje gyvenančius lenkus, nurodydamas Vilniuje pastatytą 1,700 moksleivių lenkišką gimnaziją (Lietuvos lėšomis) ir beveik 2 mil. dol. kainavusią mokyklą Tešino srityje, kurioje gyvena apie 60,000 lenkų. Vokietis toliau rašo, kad Kazachstane gyvena apie 100,000 lenkų, daugiausia iš buvusios lenkų Ukrainos dalies, Lvovo apylinkių ir Gudijos. Studentams duodamos stipendijos, tad per 200 studentų lankė Lenkijos universitetus, buvo rengiami lenkų mokytojų kursai, neužmirštant ir dvasinių reikalų, tam tikslui pasiunčiant lenkų kunigus lenkinimo tikslams ne tik į Kazachstaną, bet ir Gudiją, Lietuvą.

O kaip Lenkija reaguoja į sulenkėjusių lietuvių gyvenimą Lietuvoje?

Apie tai lapkričio 3 d. „Lietuvos aide“ plačiai rašo Lenkijos Lietuvių Bendruomenės pirm. dr. Bronislovo Makausko žmona Živilė, pažymėdama, kad

apie lietuvių Lenkijoje žinoma labai mažai, tačiau lenkų visuomenei, duodama labai daug žinių apie Lietuvos lenkų gyvenimą. Lenkų visuomenei pateikiamos gan vienašališkas, dažnai neatitinkantis tikrovei, Lietuvos vaizdas. Ir toliau kuriamas lietuvių nacionalisto, lenkų skriaudėjo, lenkiškos kultūros pėdsakų naikintojo stereotipas. Reikia pripažinti, jog Lietuva padarė labai mažai, kad pakeistų tokį įvaizdį. Nerodoma jokios iniciatyvos, nevykdomos netgi anksčiau pasirašytos sutartys, kuriose buvo numatyta keistis informacija. Lenkija nepalyginti aktyvesnė: Lietuvoje jau veikia dvi lenkiškos radijo stotys, Lenkijos televizijos programos jau kelinti metai retransliuojamos Lietuvoje, daugelyje knygynų ir kioskų galima nusipirkti lenkiškos spaudos, kalbama ir apie nuosavą televizijos kanalą ir t.t.

Visai teisingai Živilė Makauskienė rašo, kad veiksmus riboja finansai. Bet gal pradžioje pertvėrtų sumažinti įvairių parlamentarų ar šiaip valstybės sąskaita mėgstančių keliauti ekskursantų srautą, o dalį lėšų skirti Lietuvos kultūrai, menui, mokslui populiarinti Lenkijoje. Antra vertus, Lenkijos vyriausybė vis mažiau skiria finansinės paramos, todėl Lenkijos lietuvių draugija neteko savo patalpų Varšuvoje, Vroclave. Taip pat labai bloga yra lietuvių švietimo padėtis Seinuose ir Seinų valsčiuje, nors čia lietuviai sudaro apie 40% visų gyventojų. Tačiau Lenkija gerai supranta, kokia yra švietimo reikšmė tautinės savimonės

GARBĖS DAKTARO VARDAS SUTEIKTAS STASIUI BAČKAIČIUI

Neseniai Kauno Technologijos universiteto (KTU) Garbės daktaro vardas suteiktas JAV gyvenančiam lietuviui dr. Stasiui Bačkaičiui. Tektų parašyti atskirą nemažos apimties straipsnį, norint išvardinti visus Stasio Bačkaičio mokslinius darbus ir pareigas, tad čia tebus paminėtos tik svarbiausios jo veiklos sritys.

S. Bačkaitis šiuo metu dirba JAV Transporto ministerijoje vadovaujantiuoju inžinieriumi ir yra šios ministerijos tarėjas. Jo mokslinių tyrimų sritys: biomechanika, traukų mechanika ir kt. Šiais klausimais S. Bačkaitis yra parašęs 5 knygas ir paskelbęs keliasdešimt mokslinių straipsnių. S. Bačkaitį ganta apdovanojo ir organizatoriaus talentu. Jis yra suorganizavęs daug tarptautinių

išlaikymui. Į Lietuvą jį visų pirma siunčia mokytojus ir kunigus (Jogailos laikai! – K.B.).

„Jeigu jau pasirašėme geros kaimynystės ir draugiškų santykių sutartį – tai ją ir įgyvendinkime“, – sako Lenkijos lietuvių. Jie svajuoja sulaukti laikų, kai iš Lietuvos atvykę aukšti pareigūnai jausis lygiai verti savo draugų lenkų partneriai, neatsiprašinėję nesiteisins, kad netobulai moka lenkų kalbą, kaip kad ir lenkai nesigriebia nuvykę į Lietuvą kalbėti lietuviškai, kad nesiels kaip savo šeiminių kaitai, viena kalbėdami lietuviams Punske, o, sočiai pavaisinti, visai kita lenkų žurnalistas ar politikas.

Lenkijos žurnalistas, aprašydamas Lenkijos seimo maršalkos Juozo Oleksio viešnagę Lietuvoje, paminėjo, jog vienas Lietuvos seimo narys per susitikimą, pareiškė: gerai būtų, kad ir Lenkijos lietuvių turėtų tokias pačias teises, kaip ir lenkai (sulenkę lietuvių – K.B.) Lietuvoje. Paklaustas, kokias teises jis turi omenyje, seimo narys... nesugebėjo atsakyti.

Dar gyvenant Kanadoje, viena lietuvių žurnaliste papasakojo tokį įvykį: Gomulkos laikais į Lenkiją buvo atvykusi Lietuvos delegacija. Vienas pareigūnas, gerai pavaisintas, Krokuvoje apkabino Jogailos paminklą ir su ašaromis akys pasakė: „Jogaila, Jogaila, kam Tu vedei tą Jadvygą“...

biomechanikos ir žmogaus apsaugos simpoziumų, yra kelių komitetų, susijusių su eismo apsauga, pirmininkas.

Kaip labiausiai pasižymėjusį jaunąjį emigrantą JAV vidurio srityje S. Bačkaitį 1965 metais Baltuosiuose rūmuose pagerbė JAV prezidentas. S. Bačkaitis yra apdovanotas JAV Transporto ministerijos medaliais ir premijomis.

Prieš ketvertą metų prasidėjo gražus ir vaisingas S. Bačkaičio bendradarbiavimas su Kauno Technologijos universitetu. Glaudūs ryšiai mokslininką sieja su Mechanikos ir ypač – Administravimo fakultetais. S. Bačkaitis, lankydamasis Lietuvoje, susipažino su tuomet besikuriančiu Administravimo fakulteto dėstytojų darbu, studijų programomis, surengė konsultacijas dėstytojams apie švietimo sistemą ir verslo administravimo studijų organizavimą JAV. Po metų S. Bačkaičio iniciatyva buvo įkurta KTU Administravimo fakulteto Patariamoji taryba JAV, kurią sudarė finansų, prekybos tarptautinės prekybos ir kitų sričių specialistai. Taip prasidėjo bendra veikla, tobulinant fakulteto studijų programas, kuriant fakulteto materialinę bazę, kviečiant į Lietuvą specialistus iš užsienio.

Patariamoji taryba JAV nuolat siunčia fakultetui naujausią literatūrą verslo administravimo klausimais, įsteigė specialų metodinį kabinetą, kurio atsiųstų mokymo priemonių vertė yra daugiau kaip 10,000 dol.

Patiems kurybingiausiems studentams paskatinti, S. Bačkaitis, kaip Patariamiosios tarybos pirmininkas, skiria premijas už geriausius kursinius darbus prekybos srityje. Jo inspiiruoti keli JAV lietuvių įsteigė savo vardo stipendijas geriausiai besimokantiems Administravimo fakulteto studentams.

Visus šiuos nuopelnus gražiai papildė S. Bačkaičio asmenybės žavesys. Paprastas, nuodirdus, mėgstas pajuokauti, Garbės daktaras S. Bačkaitis visuomet yra laukiamas Kauno Technologijos universitete, kurio labai paskyrė daug savo talento, jėgų ir laiko.

Dr. Birutė Janulevičiūtė

• „Draugas“ jį namus – svečias, kuris niekad nenusibosta.

Danutė Bindokienė

Dėmesio vertas projektas

Kai žmogus išrado „judamuosius paveikslus“ ir pradėjo juos naudoti platesniu mastu, susikūrė milžiniška filmų pramonė, apimanti ne vien pramoginį žanrą, bet tarnaujanči kaip istorinis, antropologinis žinynas. Amerikoje filmų pramonės sinonimas yra Hollywood miestas Kalifornijoje. Nors pastaraisiais metais jo blizgesį kiek užtemdė kiti pasaulio filmų centrai, bet iš Kalifornijos dar vis pasirodo filmai, kurių vertė nėra greit praeinanti. Vienas tokių – Steven Spielberg „Schindler's List“ apie žydų naikinimą naciškosios Vokietijos okupacijos laikais.

Filmo populiarumas ir tematika davė pradžią projektui, kuris paskatino Steven Spielberg investuoti daug savo pastangų, pinigų ir net populiarumą, kad užtikrintų projekto pasisekimą. O tas projektas – tūkstančių holokausto aukų,

išlikusių gyvų nacių siautėjimo audroje, suradimas ir jų gyvenimų užkardavimas videojuostose. Tikima, kad JAV ir kitur pasaulyje tebėra 300,000 gyvų to baisaus laikotarpio liudininkų, kurie dabar jau sulaukė 70-80 metų amžiaus. Kai jie išmirs, nusinės ir savo patirtį bei kančias, todėl projektas vykdomas skubiai ir jau surinkta apie 10,000 liudijimų Amerikoje, Kanadoje, Prancūzijoje, Izraelyje ir kitur.

Pasikalbėjimus daugiausia į juostas įrašo savanoriai, specialiai paruošiami tam darbui. Nors daugeliui sunku kalbėti apie skaudžią ir baisią savo praeitį, bet išsipasakojimas padeda gydyti senąsias žaizdas, o įkalbėti žodžiai ateities istorikams padės susidaryti tikslų to tamsaus žmonijos istorijos laikotarpio vaizdą.

Manome, kad į šį projektą svarbu įsijungti ir buvusius Lietuvos piliečiams žydams, kurie išvengė mirties nacių okupacijos metais, o taip pat ir lietuviams, globojusiems persekiojamus žydus, patiems ar jų artimiesiems dėl to nukentėjusiems. Holokausto tyrimų centro telefonas yra 1-800-661-2092. Suinteresuotieji turėtų jį pasižymėti ir pasinaudoti šia repta proga.

Beskaitant apie šį ypatingą projektą „New York Times“ dienraštyje (11.10), nejučiomis peršasi mintis, kad ir lietuviai galėtų – ir turėtų – kažką panašaus nedelsiant daryti. Daug kartų užsimenama apie leidinius, kuriuose būtų spausdinami tame ar kitame archyve randami dokumentai. Tai labai puiku, bet dokumentai – „ne zuikis, nepabėgs“. Jie tuose archyvuose gali pagulėti ne metus ir ne dvejus, o ištisus dešimtmečius. Iš tikrųjų mūsų kartos žmonės, kurie dar labai neseniai patys dokumentuose įamžintus įvykius patyrė, yra per arti jų, kad galėtų nešališkai vertinti, nenu-daždami savo patirtimi, ideologiniu nusiteikimu ar tam tikrų duomenų nuspėjimo varsomis. Vėlesnių kartų istorikai jau tų kliūčių nebeturės ir galės blaiviau archyvinę medžiagą rūšiuoti bei vertinti.

Visai kitas reikalas „archyvinė medžiaga“, kurią savyje nešiojasi gyvieji liudininkai. Tebeturime dar tūkstančius tautiečių, savo akimis mačiusių lietuvių tautos holokaustą. Kone kiekvienas lietuvių, perėjęs 60 metų, yra vaikščiojanti istorija, tik reikia ją atverti ir apsaugoti nuo išnykimo.

Tiesia, yra išleista atsiminimų, prirašyta straipsnių, bet to per mažai. Reikia panašaus projekto, kaip žydų: į videojuostas įrašyti pasikalbėjimus su tais mūsų gyvųjų tautos archyvų nariais – be režisūros, muzikos palydos, komentarų ar kitų priedų.

Kas tokį projektą galėtų atlikti? Praktiškiausias pasiūlymas: Lituanistikos tyrimų ir studijų centras, finansuojant ir padedant Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, galbūt remiant mūsų didiesiems fondams. Jeigu bent laikinai kai kurios mūsų visuomeninės organizacijos galėtų pasidėti į šalį tarpusavio vaidus ir imtis šio svarbaus darbo, nusipelnę visos lietuvių tautos padėką, ne tik dabar, bet ir ateityje. Tačiau reikia skubėti, nes daug ir mūsų liudininkų jau dairosi į Amžinybės tolius.

(Bus daugiau)

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS

4

Komendantas pasisakė, kad jis lietuvis, tik nenori to pripažinti lenkam. Po to jis daug mane klausinėjo, ypač, kaip žmonės gyvena Sovietų Sąjungoje. Sakėsi, kad kurį laiką po Pirmojo pasaulinio karo gyveno Amerikoje, paskui grįžo į Lietuvą, nusipirko nemažą ūkį Vilniaus krašte. Ten buvo valstiaus viršaitis, veikė prieš vokiečius. Sužinojo vokiečių karinė valdžia, jį suėmė ir išvežė darbam į Vokietiją.

Jis pasakojo, kad miestelyje yra daugiau lietuvių. Žadėjo rytojaus dieną pas juos nuvežti. Pernakvojau pas jį. Rytė atnešė pusryčius, kurių būti pakakė dviem vyram, bet aš buvau alkanas, tai viską suvalgiau.

Pavalgęs nuėjau pasiimti savo dviračio. Būstinės budėtojas pareiškė, kad tas dviratis jiems priklauso, man nebeduos. Komendantas prie lenkų su manimi visą laiką kalbėjo rusiškai. Kai sužinojo, kad lenkai nebenori atiduoti mano dviračio, ant jų taip suriko, kad dviratis bematant atsirado.

Nuvažiavome į miestelį ir susiradome lietuvių šeimą. Iki karo pabaigos tos šeimos vyras buvo geležinkelio stoties viršininkas, tai ir šeima gyveno stotyje. Jų pavardė buvo Kučinskai. Jie padarė labai malonų išpuį. Pasidalino žiniomis ir jie pakvietė kiek pabūti, pailsėti. Daugila liepė užsiregistruoti lenkų stovykloje, tada galėsiu gauti maistą, o po kelių dienų galėsiu važiuoti tolyn. Kai grįšiu atgal, galėsiu vėl čia apsistoti.

Taip ir padariau.

Jie šiose apylinkėse buvo gyvenę kiek ilgiau, todėl

man paaikšino, kaip lengviau pasiekti Wiurzburgą, kaip rasti mieste tas vietas, kur man reikėjo tuos laiškus nuvežti. Parūpino ir dviračią pompą.

Iš Mosbach Wiurzburgas jau nebuvo labai toli, bet turėjau nemažą ratą padaryti, kol visas vietas, pažymėtas laišku adresuose, pasieksiu. Pirmasis miestelis, kur turėjau rasti laiško gavėją, nebuvo per toli. Žinoma, visi ten mane sutiko kaip tikrą giminaitį. Ten gyveno dvi šeimos – pavardžių jau neprisimenu – tik žinau, kad vienos šeimos tėvas buvo anksčiau Panevėžio gimnazijos mokytojas.

Vienas lietuvis dirbo miestelio viešbutyje, tai man ten parūpino kambarį. Pasakė, kad galėsiu būti, kiek tik norėsiu. Visi labai domėjosi mano išgyvenimais, bet dar daugiau klausinėjo, kaip žmonės gyvena Rusijoje. Jie tikėjo, kad toks gyvenimas laukia ir Lietuvoje, kai ten ilgiau pašeiminkaus rusai.

Rytojaus dieną neleido man važiuoti toliau. Dar turėjo lašinių iš Lietuvos, tai vaišino, kaip galėjo, nors ir patiems visko trūko. Tame miestelyje gyveno daugiau lietuvių, tai rytojaus dieną jie susirinko, klausinėjo apie viską. Ir man buvo labai įdomu sužinoti, kaip, kas, kur ir kada gyveno.

Ten pernakvojau dar vieną naktį. Rytą išsiruošiau vėl tolyn. Kitą miestelį pasiekiau dar tą pačią dieną. Ten lietuvių buvo dar daugiau, o aš, kaip liaiskanešys, buvau visur laukiamas. Jie man pasakojo, kad tose apylinkėse yra labai daug pabėgėlių, daugiausia iš Rytų Europos. Amerikiečiai daugiau pabėgėlių į Wiurzburgą nebeleidžia. Prie kelių stovi sargybos ir visus grąžina atgal.

Tame miestelyje tuo metu gyveno pulkininko Vidugirio žmona. Ji man parašė raštą angliškai, kad ieškau giminių. Prašė, kad mane praleistų. Taip pat parašė laišką savo vyriui, tuo metu gyvenusiam Wiurzburge, ten iš Berlyno perkėlus Lietuvos atstovybę.

Visai netoli Wiurburgo mane sustabdė amerikiečių kareiviai ir nebeleido toliau važiuoti. Jie man pasirodė labai nedraugiški – žiūrį ir tave, kaip į koki nusikaltėlį, visi kramto gumą. Prižadėjau sau kiek galima mažiau reikalų su jais turėti.

Kadangi neleido toliau važiuoti, negalėjau atlikti savo tikslo. Nepadėjo net raštas. Pasirodė, kad sargybos stovėjo tik ant didesnių kelių. Žmonės man patarė važiuoti aplinkui mažais keliais. Taip ir padariau.

Pasiekus miestą, jokių sargybų ten nebuvo. Išdalinav visus laiškus, susiradau tą lietuvių plėk. Vidugirio atstovybei Wiurzburgu vadovavo plnr. Vidugiris. Nemažas namas buvo pilnas žmonių. Sutikau savo pažįstamą Joną Glemžą. Jis gyveno netoli mūsų Lietuvoje, buvo mokytojas. Jis jau kuris laikas gyveno Vokietijoje. Apie savo namiškus nieko nežinojo.

Raštinėje pulkininkui Vidugirui padaviau jo žmonos laišką. Pasakiau, kad esu atvažiavęs iš Baden-Badeno, noriu grįžti atgal, tai norėčiau gauti dokumentus, kuriuos prižadėjau parvežti kitiems. Jis nedelsdamas išdavė keturiems – Vanačiams, mano draugui Valaičiui ir dvi ukrainietei. Dokumentai buvo išduoti keliomis kalbomis.

Antrame aukšte buvo pilnas kambarys žmonių. Ten buvo galima trumpai apsistoti ir pailsėti. Tuo laiku jau Vokietijoje buvo organizuojamos pabėgėlių stovyklos. Man buvo pasakyta, kad netoli yra didelė lietuvių stovykla, tad kitą dieną ir nuvažiavau pasižiūrėti, tikėdamasis sutikti koki giminę ar pažįstamą. Deja, nepasisekė.

Nutariau grįžti atgal į Mosbach. Ten radau dar du lietuvių, kurie buvo apsigyvenę pas Kučinskus geležinkelio stotyje. Maistą gaudavome iš lenkų stovyklos, tad alko kęsti neteko. Kiek pailsėjęs, turėjau grįžti į Baden-Badeną, nes juk buvau prižadėjęs savo bičiuliams parvežti dokumentus. Jeigu viskas gerai

pavyks, nutariau vėl sugrįžti į Mosbachą ir atsivežti kitus.

Atgal važiauvau tuo pačiu keliu. Kai pasiekiau vietovę, kur prancūzai mane anksčiau buvo sulaukę, susitikau tą patį lenką vertėją. Jis man patarė ten nevažiuoti. Prancūzai perleidžia šias sritis amerikiečiams, bet, matyt, nelabai noriai. Visus civilius ir buvusius karo belaisvius varo į stovyklas. Jis dar pasakė, kad dirba prancūzų štabe vertėju, tai jam pačiam teko matyti, kaip kartais prancūzai elgiasi su vokiečių belaisviais arba su tokiais, kurie negali įrodyti savo tapatybės. Blogiausia tiems, kuriuos įtaria buvus vokiečių kariuomenėje.

Neturėjau kitos išeities, turėjau grįžti atgal į Mosbach. Tikėjau, kad vėliau galėsiu, jeigu aplinkybės pasikeis, nuvažiuoti į Baden-Badeną. Mieste atsibėdavo dar keli lietuviai. Po kiek laiko turėjau apliešti geležinkelio stotį, tai mes trys apsigyvenom pas civilius. Mums pranešė, kad visi turėsime eiti į DP stovyklas, o mums skirta Manhaimo stovykla.

Visiems tuo metu jau buvo žinoma, kad pagal Potsdamo konferenciją, visi Sovietų Sąjungos piliečiai bus verčiami grįžti namo. Kai kur jau buvo pavartota prievarta. Kadangi labai daug žmonių nenorėjo važiuoti į „sovietinį rojų“, tai buvo tokių, kurie užsidarydavo savo kambariuose, padėgdavo namus ir susidegindavo. Kiti šokdavo iš aukštesnių namų. Buvo nusižudžiusių pavieniui ir grupėmis. Jie tvirtindavo, kad verčiami mirti, negu važiuoti į tikrą vergiją. Tegul visas pasaulis mato, kad niekas nenori patekti į sovietų rankas, kur NKVD nukankins. Rusai buvo į Vokietiją atsineę daug slaptosios policijos, kuri turėjo prižiūrėti, kad ta Potsdamo sutartis būtų vykdoma. Dėl to mums patarė važiuoti į didesnes pabėgėlių stovyklas, kur galėtume jaustis saugiau.

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELANDAS IR BALFO SUKAKTIS

Ranka rankon

Prisiminant Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos fondo — BALFO auksinę sukaktį, pagarbiamai grįžta vardai, kurių pastangomis ir gilia meile savo tautiečiams ši organizacija atėjo į samarietiško darbo lauką. Visų lietuvių nepolitinė ir nereliginė organizacija, pradėjusi šalpos darbą Antrojo pasaulinio karo pabėgėliams, atsidūrusiems už Lietuvos ribų, juos moraliai ir materialiai remdama, padėdama įsikurti ne tik JAV-se, bet ir rūpindamasi bendra imigracija, ir šiandien savo misiją tęsia toliau, padėdama ir dabartinės, jau laisvos Lietuvos sunkią ekonominę krizę išgyvenantiems iš Sibiro grįžusiems, ligoniams, seneliams ir našlaičiams.

Kan. J. Končiaus, A. Devenienės, kun. L. Jankaus, P. Minkūno, Boley, Antano ir Marijos Rudžių ir daug kitų pavarų, kasdieninių rūpesčių panoramą. Jie tikrai mylėjo ir myli savo tautos žmones!

Ir Clevelando senosios imigracijos lietuviai čia nepasiliko tik kaip kokie praeiviai stebėti kitur ir kitų vykdome. Jų darbas, o sąžiningai jungėsi talkon. O kai jau senstėjančių ankstyvesniųjų imigrantų eiles papildė per 3,000 naujųjų narių, gražiai pakrikštytų „dypukų“ vardu, Clevelandas galėjo didžiuliu savo šalpos veikla, kuri tebesitęsia ir šiandien.

Parapijos ir paskiri asmenys: Salavičiai, K. Karpis, F. Saukevičius, dr. Tamošaitis, Žiūriai, B. Bacevičienė, Vilčinskai, Drasčiūnai ir daug kitų aukų pinigų, darbą, rengė išvykas, vakarus, siuntė stintinius, ragino ir amerikiečių labdaros ir religines organizacijas, prašydami ateiti į vargstančiųjų pabėgėlių-tremtinių šalpa.

Jau 1944 m. įsikūrė BALFO 38 skyrius prie Šv. Jurgio parapijos, 1945 m. — prieš Šv. Mergeles Nepalaujamą Pagalbą parapijos 55 skyrius ir tais pačiais metais — tautininkų bei nepriklausomųjų 68 skyrius. Šiandien veikia tik vienas BALFO skyrius, kurio valdybą sudaro: pirm. Vincas Apanius, vicepirm. Genovaitė Aukštulienė, išd. Balys Steponis, sekr. Irena Johansonienė, Danas Čipkienė—kultūriniai reikalams ir narė Kazė Vaičiulienė. Prieš šią valdybą daug metų su nepaprastu intensyvumu, organizuotumu ir pasižymėjimu darbo: Ona Jokūbaitienė, Vlada Čyvas, Edvardas Steponavičius, Povilas Banionis, Vincas Akelaitis, Kazimieras Gaižutis ir daug kitų, kurių geri darbai tikrai ne tik „užrašyti darbe“, bet ir visų širdyse, patyrusių didžiai vertingą pagalbos ranką.

Meldėmės ir minėjome

Lapkričio 6 d. Clevelando ir apylinkių lietuviai Dievo Motinos šventovėje meldėsi už mirusius ir gyvus BALFO darbuotojus. Tuoj po lietuviškųjų pamaldų visi buvo pakviesti į parapijos svetainę auksinei BALFO sukakčiai prisiminti. Minėjimui akademijai vadovavo Dana Čipkienė, „Lietuvių sodybos“ senelių namų administratorė. Kun. Gediminas Kijauskas, S.J., invokacijoje maldavo Viešpaties, kad kaip praityje, taip dabar ir ateityje, laimintų BALFO darbus ir visus, ištiesiančius rankas vargan patekusiems.

Pirmininkaujanti D. Čipkienė, pakviesdama BALFO skyriaus pirm. Vincą Apanių, susirinku-

siams jį pristatė kaip jau seniai įsijungusį į šalpos darbą dar Vokietijoje, kur dirbo UNNRA organizacijoje, o atvykęs Amerikon, nuo 1949 m. stojo į BALFO darbuotojų eiles. V. Apanius jau nuo 1986 m. vadovauja BALFO skyriui, kartu pirmininkaudamas ir Lietuvių kultūrinio darželio valdybai. Pirmininkas trumpai apžvelgė Clevelando visų skyrių atliktus darbus, kartu keldamas susirūpinimą, kas pakeis jau senstantįs šios šalpos organizacijos narius. Šalpa negali sustoti. Ji reikalinga ir čia, ir ypač Lietuvoje.

Sukaktuviniame minėjime dalyvavo tuo metu Amerikoje viešintis BALFO igaliotinis Lietuvoje Balys Gajauskas, Lietuvos Seimo narys, Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos (LPKTS) pirmininkas ir Sibiro tremtinys, atidavęs didžiulę auką už tėvynės ir tautos laimingesnę ateitį, 37 metus savo jaunystės dienų praleidęs tremtyje. Jis gausiai susirinkusiųjų buvo sutiktas nuoširdžiais plovimais. BALFO centro pirm. Maria Rudienė, kuri buvo žadėjusi dalyvauti šiame minėjime, dėl susidariusių aplinkybių turėjo atsisakyti šios išvykos. Svečias Balys Gajauskas buvo pagrindinis kalbėtojas.

Tie patys, tik kitais vardais

Savo ilgokame pranešime B. Gajauskas, pasidžiaugęs, kad po 5 metų vėl galys būti Clevelando lietuvių tarpe, padėkojęs už paramą, pasiūstą Lietuvon ir dar Sibire gyvenantiems tremtiniams, teigė, kad šalpa ir nepriklausomybė atgavusiai Lietuvai bus ilgesnį ar trumpesnį laiką reikalinga, bet dvasinė tautos okupacija gali dar tęstis dešimtmečius. LPKT sąjunga įsikūrusi 1988 m. Jos nariai kovojo su ginklu, kentė tremtį ir badą už Lietuvos ateitį, bet dabartinės valdžios tebėra represuojami, negerinamos jų gyvenimo sąlygos, jie tebelaikomi antros-trečios klasės piliečiais, jie dirbtinai paliekami šešėlyje. Ir vyriausybėje, ir Seime dabar dauguma tie patys žmonės, tie patys komunistai, jei nepasikeitė, kokie buvo, tokie ir liko, kaip Lietuvos senosiose valdymo struktūrose. Didžiulė praraja yra tarp buvusių nomenklatūrinių — dabar turtingųjų ir į kraštą sugrįžusių tremtinių bei didžiosios gyventojų daugumos. Dauguma tremtyje badavo, o likę gyvi ir grįžę Lietuvon, gyvena skurde, ligų ir senatvės prislęti. Valdžia jais mažai tērūpina. Jie pagalbos susilaukia iš BALFO ir kitų užsienio kraštų organizacijų. Ypač sunki senelių, vaikų, ligonių, našlaičių padėtis.

Kalbėtojas pasakojo, kaip gaudami pinigą ir gėrybės yra pakirstomos. Sakė, kad BALFO centrui atvežęs ir apyskaitas. Stengiamasi šį sunkų darbą atlikti kuo geriausiai, bet kadangi visų patenkinti neįmanoma, todėl gaunama skundų, ir kyla ginčai. Yra ir vaistų problema. Nors dabar jau vaistų galima gauti ir iš užsienio, bet ne visiems yra įkandamos jų kainos.

Genocido archyvas, V. Skuodis, spauda

Balys Gajauskas ilgėliau stabtelėjo ties Genocido tyrimo centru, „Laisvės kovų archyvo“ žurnalu, konfrontacija su buvusio KGB archyvo naujai paskirtu direktoriumi Vytautu Skuodžiu, kuris tremtyje

Iškilmingame Lietuvos kariuomenės šventės minėjime, Clevelande, š.m. lapkričio 19 d. Iš k. — Milda ir dr. Edmundas Lenkauskai, „Dirvos“ redaktorius A. Bundonis, Gražina Kudukienė, Sofija Knistautienė ir kt.

bendradarbiavęs su sovietine administracija ir, įteikęs malonės prašymą, buvo paleistas iš lagerio. Jis dabar neįleidžiamas į archyvo patalpas, nes bijomasi, kad svarbūs dar likę KGB dokumentai bei bylos nebūtų išvežti ar sunaikinti. Nors LPKT sąjunga ir protestavo prieš Skuodžio paskyrimą, bet LDDP vyriausybė ir Seimas visai į tai nekreipė dėmesio. Pasiūtytojančiai skamba, kad ir jo moksliniame darbe įrodinėjama, kaip komunistai kovojo už Lietuvos nepriklausomybę. B. Gajauskas sakė, kad jau visi metai, kai savanoriai iš visos Lietuvos budi, kad į patalpas nebūtų įleidžiamas Skuodis ir jo talkininkai. Jokių derybų nenumatoma. Tvirtino, kad archyvus aplanko daug žmonių ir iš užsienio.

Daug rūpesčio keliantis yra ir nusikaltamumo problemos sprendimas. Dabar yra daug gyvų liudininkų, kurie galėtų liudyti byloje, bet yra delsiama, kad komunistų darbai nebūtų iškelti viešumon ir nusikalteliai nubausti. Minėjo Rainių ir Gaidžių šeimos tragedijas. LPKT sąjunga nori atstatyti istorinę tiesą. Komunistų partijos nusikaltimai turėtų būti teisiami, kaip nacių nusikaltimai Niurnbergo tribunole.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga nuo 1988 m. spalio 23 d. leidžia savo periodinį leidinį „Tremtinys“, kurio 1994 spalio 14 d. 131 numeris Gajausko buvo atvežtas į Clevelandą ir minėjimo dalyviams išdalintas. Vyr. redaktorė Vanda Poderytė. Tiražas — 6,000 egz., 8 psl., didelio formato, numerio kaina 45 ct. Skundėsi, kad šio laikraščio negalima Lietuvoje platinti, nes kioskai nepriima. Negeriau esą ir su „Laisvės kovų archyvu“. „Morkūno ir Co“ spaustuve nesilaikanti susitarimo sąlygų nei laiko, nei kainų atžvilii. Norima keltis į naujai įsteigtą Kaišiadorių katalikų spaustuve, kur italai apmoko spaudos darbuotojus, ir yra modernūs įrenginiai.

Po ilgokos paskaitos klausimų iš auditorijos nebuvo daug. Klausiantieji kėlė abejonių, ar ateinančiuose rinkimuose opozicija gali kiek stipriau pasireikšti, nes ji suskilusi, nesudaro bendro fronto prieš dabar valdančią LDDP. B. Gajauskas tvirtino, kad šiuo metu opozicija negali sudaryti bendro sarašo, su kuriuo galėtų dalyvauti rinkimuose ir mėginti laimėti rinkimus ar bent gerokai sumažinti pozicijos daugumą. Rinkimuose galinčių iškelti savo kandidatų yra 18 partijų, bet kada tarp jų daug nesantaikos, ginčų, nesutarimų svarbiausiais valstybės klausimais, valdančiai partijai suteikiama didelė galimybė ir toliau prarasti įstatymus pagal jų pačių siūlymus. Abu tautos referendumai, kuriuos opozicija rėmė, dar labiau suskaldė netvirtus dabartines valdžios oponentus.

BALFO valdyba, pasikvietusi talkon per 60 talkininkų, sukaiktos proga svetainėje su-

ruošė vaišes visiems šventės dalyviams. Vaišių metu svečiui iš Lietuvos Baliai Gasjaukui Jadvyga Budrienė „DLK Birutės“ draugijos vardu įteikė 1,000 dol. Ir paskiri asmenys davė aukų LPKT sąjungai Lietuvoje.

Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąj. pirm. B. Gajauskas Clevelande svečiavosi kelias dienas F. ir B. Steponių ir L. ir V. Apanių globojamas. Svečias buvo pakviestas į „Gintaro“ valgyklą, kur su Lietuvių Fronto bičiuliais toliau dalinosi apie šiuo metu Lietuvos problemas. Anot svečio, LPKT sąjunga, išskyrus BALFO, su kitomis lietuvių organizacijomis neturi tampresnio bendradarbiavimo ryšių. Tikslai „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ išleidimas iš šaukės prieštaraujančių sąlytį su PLB, kuri nei konsultavosi, nei ieškojo informacijų, ar jų istorikų ekspertizės ir t.t. Padaryta didelė klaida, kuri atsilieps į tolimesnį šių knygų leidimą. LPKT sąjunga esanti didžiausia Lietuvoje organizacija, vienijanti per 80,000 narių ir 60 skyrių. „Laisvės kovų archyve“ dirba 10 žinomų istorikų. Dar esą gyvuoja apie 500 ginkluotųjų kovos dalyvių, bet mirtis juos skina, todėl reikia surinkti jų liudijimus. Kiek iš Sibiro yra grįžusių ir kiek dar gyvena lietuvių buv. sovietinėje imperijoje, tikslų duomenų taip pat neturima. Nuteisti didžiulius sovietinio laikotarpio kaltininkus delsiama, nes iki šiol partiečiai teisininkai tvarko teisės reikalus. Pačioje prokuratūroje dirba net septyni kagėbistai. Teisingumo reikalai yra sabotauojami. I.V. Skuodžio komisija priimami partiečiai. Kazio Bobelio veikla Lietuvos ir užsienio lietuvių santykių gerėjimo procese neįneša šviesos ir vilties prosvaisčių.

Lietuvos Seimo nario Balio Gajausko vizitas papildė mūsų žinias apie tėvynės dabarties gyvenimą, apie kurį išalkę ieškome informacijos iš laikraščių ir bendrų komunikacijos priemonių, vis laukdami saulėtų pragiedrulių tėvynės padangėje ir linksmesnių naujienų.

V. Rociūnas

A.A. JUOZAS MEKEŠA

Lapkričio 27 d., po ilgos ligos, mirė Clevelando gyventojas Juozas Mekeša. Gruodžio 1 d. būtų sulaukę 90 m. amžiaus. Paliko didelę šeimą — keturias dukteris, tris sūnus ir vienuoliką vaikų. Palaidotas Visų Sielių kapinėse.

SĖLPIA VARGŠUS

Lapkričio 21 ir 22 dienomis Clevelando Šv. Jurgio parapijos Šalpos centras išdalino 266 krepišius maisto 221 šeimai, kurias sudarė 601 asmuo iš parapijos apylinkės.

Siam Šalpos centrui vėl bus reikalingi talkininkai dalinti maistą prieš Kalėdas, gruodžio 19 ir 21 dienomis. Savanoriai kviečiami kreiptis į kleboniją.

Nuotr. VI. Bacevičiaus

Visados mieliai priimamos aukos — pinigai, maisto konservai bei tinkami dėvėti drabužiai.

GAUNAMI KALĖDAIČIAI

Tradicinės Kalėdų plotkelės — kalėdaičiai gaunami Clevelando Šv. Jurgio parapijos klebonijoje arba pas aukų rinkėjus po savaitgalio pamaldų. Įsigykite jas iš anksto Kūčioms.

AMŽINYBĖN PALYDĖTAS A.A. EDUARDAS KERSNAUSKAS

Clevelande mirė ir lapkričio 25 d. buvo palaidotas inžinierius, architektas Eduardas Kersnauskas.

Eduardas Kersnauskas gimė ir augo Kaune. Iš devynių vaikų, Kersnauskų šeimoje išaugo šešios seserys ir vienas brolis — Eduardas. Baigė „Aušros“ gimnaziją ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto inžinerijos ir architektūros fakultetus. Sukūrė šeimą su Stase Jočionyte ir užaugino dukterį Nijolę. Lietuvoje dirbo žemės ūkio rūmuose.

1944 metais, šeimai pasitraukus į Vokietiją, apsigyveno Freiburge ir dirbo kaip architektas Badeno srityje. 1949 metais atvyko į Clevelandą ir čia išgyveno iki savo mirties. Dirbo projektavimo bendrovėje, architektūros srityje. Pradedant Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčios statybą, talkino architektui Stasiui Kudokui ir statybos rangovui inžinieriui Juozui Augustinavičiui. Po kelių metų vykdė Dievo Motinos parapijos auditorijos, mokyklos ir vienuolyno statybą, kaip vyriausias inžinierius.

Clevelando vyskupas Anthony M. Pilla užuojautoje rašo apie E. Kersnausko kūrybingumą ir nuoširdų darbą atnaujinant Dievo Motinos šventovę. Jis mini šventoriaus paminklą, jame smūtkelį, kuris visuomet primins šį nuostabų asmenį. Gedulingas šv. Mišias celebravo kun. G. Kijauskas ir prelatas A. Goldikovskis. Duktė Nijolė Kersnauskaitė jautriai atsisveikino su a.a. tėveliu. Giedėjo solistė Aldona Stempužienė.

Palaidotas Visų Sielių kapinėse.

TG

• 1960 m. spalio 12 d. Sovietų sąjungos premjeras Nikita Chruščiovas parodė savo „išsiskleidimą“, kai, nusiavęs batą JT Generalinės Asamblėjos sesijoje, juo pradėjo daužyti stalą.

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

FOR RENT
Archer Hts. area 3 bedrm. apt. Heat incl., carpeted, stove & refrig. \$675 mo. + security dep. Tel. 312-847-6408. Call after 5 p.m. weekdays.

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyt. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis [Alma nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Išnuomojamas 4 kamb. butas, 7136 S. Mozart. Sav. gyvena antrame aukšte, iš kiemo pusės.

Išnuomojamas švarus, šiltas 2 mieg. butas pirmame aukšte, 5520 S. Whipple. Pensininkams nuolaida. Tel. 708-598-3566.

MISCELLANEOUS

ROOFERS
You Can Climb The Ladder Of Success
Would prefer English speaking individuals.
Minimum 2 years experience with Hot BUR and Rubber Roofs. All work located in the No. Carolina area with accommodations available. Screening test for illegal drug use may be required as a condition of employment.
We Offer:
• Year Round Work
• Exceptional Wages
• Paid Hospitalization
• Vision Plan
• 401K Pension Plan.
• Advancement Opportunities
• Dental Plan
• Relocation Availability.
Call Simon Roofing at 1-800-523-7714
Ask for Karen
Start Climbing to Success Today!
Equal opportunity employment

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pigiai ir greitai išvežame šiukšles, išvalome namus, garažus, kraustome baldus, darome smulkius remontus. Kreiptis: Rytis, tel. 312-233-6634.

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarimas priimanomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

WEALTH I & I
VIDMANTAS GARLAUSKAS
312-778-1305

• Finansinis Planavimas
• Įvairūs investavimo produktai
• Gyvybės ir sveikatos draudimas
• Finansinė informacija
Investments provided by Registered Representatives of Capital Securities Investment Corporation, Member NASD/SIPC.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. — 9:00 v. v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Noltan Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• MLS kompiuteriškai FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

Century 21
KMICIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

HELP WANTED

Reikalinga moteris, kuri galėtų atvažiuoti į Chicago priemiestį, Barrington Hills, prižiūrėti kūdikį. Rekomendacijos būtinos. Atlyginimas susitarus. Tel. 708-426-4634.

IEŠKO DARBO

Suaugusi moteris ieško bet koksio darbo. Skambinti: tel. 312-434-1509.

Galų prižiūrėti vyr. amžiaus žmones, padėti namų ruošoje ir slaugyti sergančius.
Tel. 708-652-2825

Jonas Aistis

RAŠTAI

I

Mūsų literatūros klasiko Jono Aisčio „Raštų“ pirmasis tomas: visų rinkinių poezija vienoje knygoje. Įspūdingas Aiteles literatūros fondo 450 psl. leidinys su poeto autobiografijomis, su redaktorių Alfonso Nykos-Niliūno Aisčio poezijos aptarimu ir Antano Vaičiulio paaiškinimais. Puiki dovana išėjimui į Lietuvą.

Leidinyje gaunamas ir „Drauge“, kaina \$15.00; su persiuntimu \$17.25; kiekvieno atveju illoisio gyventojai prideda dar \$1.20 valstijos mokesčių.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šv. Mišios bus aukojamos trečiadienį, gruodžio 7 d., 7 val. vakare, Šv. Kazimiero seserų vienuolyno koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., prašant Dievo, kad jų įsteigėja, Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Seserys kviečia visus dalyvauti šiose Mišiose, kurias aukos kun. Carl Quebedeaux, CMF. Pradedant 1995 metais, Mišios šia intencija bus aukojamos kas pirmą šeštadienį, 9:30 val. ryte vienuolyno koplyčioje.

Sesės skautės verda dešreles, kepa medauninkus-grybūkus, lašiniuočius ir spaudžia lietuviškus sūrius... Visus šiuos darbus Emilijos Platerytės skaučių būrelis atlieka, kad gruodžio 3-4 d. Pasaulio lietuvių centre galėtų savo gaminius pardavinėti kalėdinėje mugėje, o gautuoju pelnu sušelpiti daugiavaikę šeimą Lietuvoje. E. Platerytės skaučių būrelis globoja šeimą, turinčią sevo 8 vaikus ir dar tris išnūtytus. Tai tikrai gražus „gerasis darbelis“, kurį visuomenė privalo paremti, sustodama prie skaučių prekystalio.

Šį vakarą, gruodžio 2 d., Jaunimo centro kavinėje vyksta Pilypo Naručio knygos „Tautos sukilimas, 1941“, I dalis „Be šūvių“ suktiktuvės. Pradžią 7 val. vak. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama dalyvauti.

ALto valdybos posėdis įvyks šį penktadienį, gruodžio 2 d., 7 v.v. ALto būstinėje, Čikagoje. Visi valdybos nariai yra prašomi dalyvauti.

Ilna Laucienė, Paterson, NJ, atsilankiusi į „Draugo“ knygyną, nusipirko knygų už nemažą sumą. Tai gražus pavyzdys, kuris parodo, kad ir didesni nuotoliai nesudaro sunkumų savo spaudą paremti.

Lietuviškų rankdarbių parodėlė, paruoštą Lietuvių tautodailės instituto. Visą lapkričio mėnesį buvo galima apžiūrėti Illinois gubernatoriaus Jim Edgar įstaigoje Čikagos miesto centre. Iš kairės Tautodailės instituto narės: Rugilė Šlapkauskienė ir Vida Rimienė.

x MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS per Transpak. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Pinigai pervejami doleriais papigintomis kainomis. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubiams siuntiniams — AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x KAIRYS BALTIC EXPEDITION greitai ir atsakomai pristato maisto siuntinius per 10-14 dienų jūsų artimiesiems. Atsiunčiame ir pasirašytą pakvitavimą. Rašykite arba skambinkite Vytiui ar Genei Kairiams — atsiųsime pilną siuntinių bei priedų sąrašą. Kairys Baltic Expediting, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont., Canada 18 E 5A6, tel. 905-643-3334/fax 905-643-8980.

(sk)

Auka „Draugo“ paramos fondui— yra lietuvių bėdas laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

SVEIKINIMAS „DRAUGUI“

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (Lithuanian Alliance of America), seniausia pasaulio lietuvių organizacija, stebėjusi tada kaimynystėje atsiradusią naują laikraštį „Draugą“, sveikina dabar dienraštį, švenčiantį 85 metų gyvavimo sukaktį. Prie sveikinimo jungiasi ir SLA organo „Tėvynės“ redakcija. Visus riša tie pirmieji lietuvių žiburiai, sušvitę Pennsylvanijos kalnuose bei laukuose, kur kūrėsi „Amerikos Lietuva“ su pirmaisiais laikraščiais ir organizacijomis.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
Pildomoji taryba

SVEIKINIMAS SUKAKTIES PROGA

Zarasiškių klubo Valdyba ir Nariai sveikina, 85 metų sulaukusį, Senelį „Draugą“. Linkime tvirtai laikytis ir draugauti su mumis.

Su Dievo palaima
Alex Navardauskas
pirmininkas

Šakiškių klubas Čikagoje turės labai svarbų metinį narių susirinkimą gruodžio 7 d., trečiadienį, 1 val. popiet. Ž. Kojak salėje, 4500 S. Talman. Bus valdybos rinkimai ir klubo ateities veiklos aptarimai. Visi prašomi tame susirinkime dalyvauti.

V.s. Nijolė Užubalienė kalbės apie lietuviškus papročius penktadienį, gruodžio 16 d., 7:30 v.v. Lietuvių centre. Lemonte, Bočių menėje vyksiančiame ASS filisterių ir akademikų skautų kalėdiniame pobūvyje. Visi laukiami — atvykite maloniai pabendrauti šiltoje skautiškoje aplinkoje.

Jūrų skautijos kalėdinis pobūvis — Kūčios penktadienį, gruodžio 9 d., vyks Lietuvių centre, Lemonte. Pradžią 7 v.v. Dalyvauja visos „Nerijos“ tunto sesės, „Lituanicos“ jūrų broliai ir skautininkų, -ių grandies nariai, -ės.

Žiemos ideologiniai ateitininkų kursai Dainavoje vyks š.m. gruodžio 26 - sausio 1 d. Kviečiami 11-to, 12-to skyrių moksleiviai ir pirmųjų metų studentai. Registracija primama iki gruodžio 22 d. Registraciją vykdo Monika Vyganaitė, tel. 708-386-7374.

x Adv. VINCENT BRIZ-GYS praneša savo įstaigos naują adresą: 180 N. LaSalle St., Suite 619, Chicago, IL 60601, tel. 312-984-5500, fax 312-984-5503.

(sk)

x Marilyn A. Dawners iš Doylestown PA ir Regina H. Raubertas iš Atco, NJ atsiuntė po \$150 metinį našlaičio mokestį ir nori globoti našlaičius Lietuvoje. Našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x Nijolė Užubalienė iš Chicago, atsiuntė \$100 našlės, kuri augina 4 vaikus Kupiškėje, šeimai paremti. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas.

(sk)

x Chicago Jaunimo sąjunga ruošia čiuožimo išvyką sekmadienį, gruodžio 4 d. 3 val. p.p. — 5 val. p.p. „Seven Bridges Ice Arena“, 6690 S. Route #53, Woodridge, IL. Dėl informacijos skambinti Nidai: 708-852-0460.

(sk.)

Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai; Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627, dirba su Oppenheimer & Co., Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk)

Rimas Putrius ir Vilija Gražulytė, šių metų pavasarį baigę Pedagoginį lituanistikos institutą Čikagoje, su „Grandies“, ansambliu praėjusios vasaros liepos mėnesį dalyvavo Pasaulio lietuvių tautinių šokių ir dainų šventėje Vilniuje, dar kartą įrodę, kad lietuviai jaunuoliai — jeigu tik nori — gali visur susipėti ir labai daug atlikti.

Nuotr. Vaido Pateklo

DRAUGO FONDO KALĖDŲ VAJUS

Kalėdų dovana „Draugui“

s-gos vardu inž. Pilypas Narutis, S.L.A. vardu dr. V. Dargis, V. D. Šaulių rinktinės vardu A. Paukštė ir Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio vardu Algis Regis. Visų sveikintojų pagrindinė mintis buvo: jeigu nebūtų kariuomenės, nebūtų ir nepriklausomybės. Visi linkėjo ir toliau tęsti tas kilnias tradicijas.

Išsamia paskaitą skaitė buvęs Sibiro kalnys, inž. Povilas Vaičekas. Po vėliavų išnešimo vyko meninė programa, kurią atliko A. Barniškis, padainuodamas kelias dainas. Minėjimas baigtas, visiems giedant „Lietuva brangi“.

Vaišės skoningai paruošė: Br. Černienė, Eva Paulauskienė, Z. Bagdžiuvienė, Kulbokienė ir A. Ašoklienė, vadovaujamos Janinos Skamienės.

Nuoširdžią padėką išreiškė „Ramovės“ Čikagos skyriaus pirmininkas Juozas Mikulis visiems dalyviams ir kuo nors prisidėjusiems prie šios šventės pasiekimo. Bus tęsiamos ir toliau šios kilnios ir prasmingos tradicijos.

Ant. Repšienė

DRAUGO FONDO RUDENS VAJAUS LAIMĖTOJAI

Draugo fondo rudens vajuos laimėjimai buvo ištraukti lapkričio 30 dieną 1 val. p.p. „Draugo“ administratoriaus raštineje, dalyvaujant „Draugo“ vyr. redaktorei Danutei Bindokienei, administratoriui Pijui Stončiui, moderatoriui kun. Viktorui Rimšeliui, mecenatui Aleksui Lauraičiui — American Travel Service Inc. ir Draugo fondo išdininkui Broniui Juodeliui. Lėktuvo kelionė į Lietuvą ir atgal 1995 m., nuo Chicago ar New Yorko, laimėjo Floridės lietuvių klubas St. Petersburg, per įgaliotinį Mečį Šilkaitį.

„Transpak“ firmos savininko Romo Pukščio skirtus 5 maisto siuntinius (po 100 dolerių vertės) į Lietuvą laimėjo: Albinas Kantvydas, Weston, Ont., Canada, Jonas Prakapas, Bakerfield, CA, Jonas Rugelis, Maywood, IL, Zina Sinkėvičienė, Melrose Park, IL ir Jurgis Venskūnas, Santa Monica, CA. Laimėtojus nuoširdžiai sveikina Draugo fondas, reikšdamas didelę padėką už jų įnašus rudens vajuje. Didelę padėką už laimėjimus DF reiškia vajuos mecenatams American Travel Service Inc. savininkams Aleksui ir Vytiui Lauraičiams ir SAS Airlines, ir „Transpak“ siuntinių įstaigos savininkui Romui Pukščui. Didelę padėką priklauso visiems DF rudens vajuos dalyviams, iki šiol sutelkusiems vajuos metu 60,548 dolerių. Ypatinga padėka priklauso didžiajam mecenatui agr. Vladui Velžai už 30,000 dol. „Matching Fund“.

Fondo išdininkas

Nuo gruodžio 1 d. JAV miestai ir priemiesčiai pradeda puošti kalėdinėmis dekoracijomis. Eteryje, namuose, įstaigose, parduotuvėse ir miesto centre skamba Kalėdų melodijos. Pagal Amerikos papročius jau dabar žmonės skuba į parduotuves ir perka Kalėdų dovanas savo artimiesiems ir draugams.

O ar ne laikas ir mums visiems parūpinti Kalėdų dovaną mūsų labai geram bičiuliui, mus lankančiam penkias savaites dienas, mūsų vieninteliam dienraščiui „Draugui“? Perkant dovanas draugams, žiūrime, kad ta dovana tiktų ir patiktų. Kokios dovanos reikia mūsų „Draugui“, lengva spėti, pavartčius jo puslapius. Juose kartais yra neišskaitomų, blogai atspausdintų vietų. Nuotraukose veidai kartais sunkiai atpažįstami. Kas kaltas? Spaustuvė. Kodėl? Dvidešimt metų tarnavusi dienraščio spausdinimo dizinijai mašina paseno ir nebeatlieka savo darbo. Jos kapitalinis remontas labai brangus. Nauja spaustuvės mašina dar brangesnė. Blogiausia, kad jos pirkimui nėra lėšų „Draugo“ sąmatoje ir ižde. Tad lėšų telkimą privalo atlikti Draugo fondas.

Todėl Draugo fondo direktorių taryba lapkričio 15 d. posėdyje nusprendė ruošti Kalėdų lėšų telkimo vąjį ir visas surinktas lėšas skirti „Draugo“ spaustuvės mašinai pirkti. Kalėdų vajuos surinktos lėšos skiriamos ne DF kapitalui, bet DF ižde specialiai sąskaitai — „Draugo“ spaustuvės mašinai.

Kalėdų vajuos laiškų siuntimui JAV turime dosnų mecenatą, D. fondo buvusį tarybos ir valdybos narį Oppenheimer & Co. investavimų bendrovės vyresnįjį vicepre-

zidentą Albiną Kurkuli. Voke — Draugo fondo kvietimas visiems būti geruoju „Kalėdų seneliu“ ir kiek galima didesne auka prisidėti prie „Draugo“ spaustuvės mašinos pirkimo. Visi Kalėdų vajuos įnašai įeis į Draugo fondo nario ar rėmėjo bendrą aukotą sumą su nario balsais.

Kalėdų lėšų telkimo vajuos tęsis 1994 m. gruodžio ir 1995 m. sausio mėnesiais. Aukotojai gaus pakvitavimus, nes aukos yra nurašomos nuo IRS mokesčių ir jiems bus padėkota dovanomis draugams, žiūrime, kad ta dovana tiktų ir patiktų. Kokios dovanos reikia mūsų „Draugui“, lengva spėti, pavartčius jo puslapius. Juose kartais yra neišskaitomų, blogai atspausdintų vietų. Nuotraukose veidai kartais sunkiai atpažįstami. Kas kaltas? Spaustuvė. Kodėl? Dvidešimt metų tarnavusi dienraščio spausdinimo dizinijai mašina paseno ir nebeatlieka savo darbo. Jos kapitalinis remontas labai brangus. Nauja spaustuvės mašina dar brangesnė. Blogiausia, kad jos pirkimui nėra lėšų „Draugo“ sąmatoje ir ižde. Tad lėšų telkimą privalo atlikti Draugo fondas.

Todėl Draugo fondo direktorių taryba lapkričio 15 d. posėdyje nusprendė ruošti Kalėdų lėšų telkimo vąjį ir visas surinktas lėšas skirti „Draugo“ spaustuvės mašinai pirkti. Kalėdų vajuos surinktos lėšos skiriamos ne DF kapitalui, bet DF ižde specialiai sąskaitai — „Draugo“ spaustuvės mašinai.

Kalėdų vajuos laiškų siuntimui JAV turime dosnų mecenatą, D. fondo buvusį tarybos ir valdybos narį Oppenheimer & Co. investavimų bendrovės vyresnįjį vicepre-

zidentą Albiną Kurkuli. Voke — Draugo fondo kvietimas visiems būti geruoju „Kalėdų seneliu“ ir kiek galima didesne auka prisidėti prie „Draugo“ spaustuvės mašinos pirkimo. Visi Kalėdų vajuos įnašai įeis į Draugo fondo nario ar rėmėjo bendrą aukotą sumą su nario balsais.

Kalėdų lėšų telkimo vajuos tęsis 1994 m. gruodžio ir 1995 m. sausio mėnesiais. Aukotojai gaus pakvitavimus, nes aukos yra nurašomos nuo IRS mokesčių ir jiems bus padėkota dovanomis draugams, žiūrime, kad ta dovana tiktų ir patiktų. Kokios dovanos reikia mūsų „Draugui“, lengva spėti, pavartčius jo puslapius. Juose kartais yra neišskaitomų, blogai atspausdintų vietų. Nuotraukose veidai kartais sunkiai atpažįstami. Kas kaltas? Spaustuvė. Kodėl? Dvidešimt metų tarnavusi dienraščio spausdinimo dizinijai mašina paseno ir nebeatlieka savo darbo. Jos kapitalinis remontas labai brangus. Nauja spaustuvės mašina dar brangesnė. Blogiausia, kad jos pirkimui nėra lėšų „Draugo“ sąmatoje ir ižde. Tad lėšų telkimą privalo atlikti Draugo fondas.

Todėl Draugo fondo direktorių taryba lapkričio 15 d. posėdyje nusprendė ruošti Kalėdų lėšų telkimo vąjį ir visas surinktas lėšas skirti „Draugo“ spaustuvės mašinai pirkti. Kalėdų vajuos surinktos lėšos skiriamos ne DF kapitalui, bet DF ižde specialiai sąskaitai — „Draugo“ spaustuvės mašinai.

Kalėdų vajuos laiškų siuntimui JAV turime dosnų mecenatą, D. fondo buvusį tarybos ir valdybos narį Oppenheimer & Co. investavimų bendrovės vyresnįjį vicepre-

zidentą Albiną Kurkuli. Voke — Draugo fondo kvietimas visiems būti geruoju „Kalėdų seneliu“ ir kiek galima didesne auka prisidėti prie „Draugo“ spaustuvės mašinos pirkimo. Visi Kalėdų vajuos įnašai įeis į Draugo fondo nario ar rėmėjo bendrą aukotą sumą su nario balsais.

Dienraštis „Draugas“ — prasmingiausia Kalėdų dovana!

Dienraštis Jūsų artimuosius čia, Lietuvoje, arba bet kuriame kitame pasaulio krašte lankys kelis šimtus kartų per metus ir primins Jūsų dosnumą, kai kitos kalėdinės dovanos bus seniai užmirštos ar suvartotos.

Užprenumeruokite savo brangiesiems „Draugą“, pasinaudodami čia pridėdama atkarpa; tik užpildykite ir pasiųskite, o „Draugo“ administracija pasirūpins Jūsų dovanos pristatymu.

Mano pavardė ir vardas
Adresas
Prašau „Draugą“ siuntinėti, kaip Kalėdų dovaną:
Vardas ir pavardė
Adresas
Metams
Pusei metų

Čekius rašyti: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.